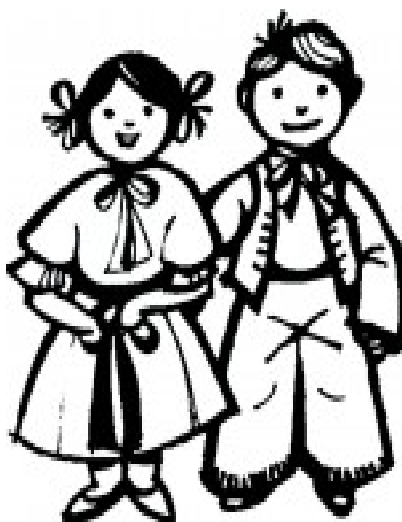

Základní škola generála Heliodora Píky a Mateřská škola Štítina,
okres Opava, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

„Rok má krok“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ROK MÁ KROK“

byl zpracován na základě RVP PV č.j. 32 405/2004 -22

Zpracovala: Dana Buroňová, vedoucí učitelka MŠ

Schválil: Mgr. Daniel Matyášek, ředitel

Platnost: od 1. 9. 2016

č. j. zsstit210/2016

Jan Amos Komenský

„Příslloví a přípony jako podobnoství řeč zřetelně okrašlují, kteráž jestliže stručně věc vypovídá, jadrná slove. Pro dvě příčiny se jich užívá: jedno pro ozdobu řeči, která se jim jako kvítky neb perličkami rozkošnými povijí, druhé pro zhuštění rozumu, aby mysl i snázeji a mocněji chápati mohla. Pěkný a veliký díl moudrosti v nich záleží.“

Obsah

1	Identifikační údaje.....	5
2	Obecná charakteristika školy	6
3	Podmínky vzdělávání	8
3.1	Věcné podmínky	8
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky.....	10
3.4	Organizace.....	11
3.5	Organizace dne v mateřské škole	11
3.6	Řízení mateřské školy	12
3.7	Personální zajištění.....	13
3.8	Spoluúčast rodičů	13
3.9	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.9.1	Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	13
3.9.2	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	14
4	Organizace vzdělávání	15
4.1	Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	15
4.2	Složení tříd	15
4.3	Zaměření tříd.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Filosofií naší mateřské školy.....	17
5.2	Záměry vzdělávacího programu.....	17
5.3	Cíle vzdělávání.....	18
5.4	Formy a metody práce.....	19
6	Vzdělávací obsah (formální kurikulum)	20
6.1	Integrované bloky.....	20

6.1.1	I. integrovaný blok	21
6.1.2	II. integrovaný blok.....	25
6.1.3	III. integrovaný blok	30
6.1.4	IV. integrovaný blok	34
7	Doplňkové programy a dokumenty k zajištění kvality PV.....	39
8	Evaluační systém	41

1 Identifikační údaje

Název školy: Základní škola generála Heliodora Píky a Mateřská škola Štítina, okres Opava, příspěvková organizace

Adresa: Komenského 26, 747 91, Štítina

Telefon: ZŠ 553 677 091

MŠ 553 677 084

E-mail: ZŠ zs.stitina@seznam.cz

MŠ ms.stitina@seznam.cz

www: zsstitina.cz

IČ: 70987530

Ředitel školy: Mgr. Daniel Matyášek

Typ školy: trojtřídní s celodenním provozem

Kapacita školy: 60 dětí

Provozní doba: 6.30 – 16.00

Zřizovatel: Obec Štítina

Adresa: Hlavní 68, 747 91, Štítina

Telefon: 553 677 111

E-mail: obec@stitina.cz

2 Obecná charakteristika školy

Historie

Budova Základní a mateřské školy ve Štítině je celkem rozlehlá, jejíž starší část byla postavena po válce v roce 1949 a později v 90. letech byla rekonstruována a dobudována. Na konci roku 2000 byla přestavba dokončena otevřením nové tělocvičny s příslušenstvím.

V roce 1991 byl škole propůjčen čestný název Základní škola generála Heliodora Píky a od roku 2003 se stala základní škola příspěvkovou organizací, jejíž součástí se stala mateřská škola, která se nachází ve stejné budově a její provoz byl zahájen také v 50. letech. V roce 2005 byla škola zařazena s platností od 1. 8. 2005 do rejstříku škol pod názvem

Základní škola generála Heliodora Píky a Mateřská škola Štítina, okres Opava, příspěvková organizace

Současnost

Mateřská škola se nachází v klidném prostředí rodinných domků v obci Štítina a je umístěna v přízemí, vprávním traktu budovy Základní školy. V několika posledních letech proběhla rekonstrukce sociálního zařízení pro děti, byla upravena dětská šatna na část herny a šatnu pro děti a tím byla navýšena kapacita z 50 na 60 dětí.

Do mateřské školy se vchází hlavním vchodem přes vstupní vestibul, kde jsou umístěny informační tabule pro rodiče. Výzdoba vstupního vestibulu je laděna do lidového, folklorního stylu. Z vestibulu se vchází do dětské šatny, která slouží všem dětem a je od herny oddělena nízkou předělovací zdí a dřevěnými dvířky pro vstup do průchozí herny. Dětská šatna je vybavena novými šatnovými bloky a novými nástěnkami, které

jsou umístěny tak, aby na nich mohly být vystavovány dětské práce a výtvořky, které se tak podílejí na úpravě a výzdobě interiéru.

Naproti vstupu do nově vytvořené herny je sociální zařízení pro děti, které je poměrně prostorné, bezpečné, moderně a esteticky laděné do barevných tónů. Vedle umývárny a sociálního zařízení pro děti je šatna a sociální zařízení pro pracovníky mateřské školy. Naproti této šatny se nachází úklidová komora, je bezpečně uzavřena a využívá ji školnice mateřské školy. Prodloužená herna zasahuje z části do dětské jídelny, kde se děti po třídách u stolování střídají. V rámci adaptace na prostředí ZŠ využíváme s nejstaršími dětmi k dopolední svačině i prostory jídelny ZŠ. V herně se mimo jiné nachází i logopedický koutek pro individuální či skupinovou práci s dětmi s narušenou komunikační schopností. Z herny či vstupního vestibulu se dostaneme do kabinetu vedoucí učitelky.

Mateřská škola nemá svou vlastní kuchyň, strava se dováží ze školní jídelny z Háje ve Slezsku, připravuje se ve výdejně stravy a vydává se výdejním oknem k tomuto účelu určenému.

V současné době jsou děti rozděleny do tří tříd podle věku. Jednotlivé třídy mají své názvy Barvičky, Skřivánci a Sluníčka a každá z nich má své specifické zaměření. Nejprostornější duhová třída je kmenovou třídou Barviček, ze které se dá dostat do kabinetu, který slouží z části jako sklad pro pomůcky a materiály k výtvarným a pracovním činnostem a z části jako úložný prostor pro matrace a lůžkoviny, které se ukládají v antialergických vacích v dobře větratelných stojanech a dřevěných přihrádkách. Z Duhové třídy, která je průchozí, se dále dostáváme do třídy Skřivánců a Sluníček, které jsou rozměrově stejné avšak s různým tematickým zaměřením.

Prostory kolem ZŠ a MŠ jsou přizpůsobené pro spontánní pohyb dětí ze ZŠ i MŠ. Kolem budovy je vytvořen park s naučnými ekologickými záhony různých klimatických pásem, jako je např. tropické pásmo, savana aj. Za budovou se nachází zahrada MŠ, která se v době přestavby v 90. letech upravila na část pro mateřskou školu a část pro sportovní hřiště ZŠ. Je zde vybudována i čistička pro ZŠ a MŠ a následně

upravena příjezdová komunikace, která je zabezpečena plotem a slouží k dopravním hrám při pobytu dětí na školní zahradě.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

V naší mateřské škole mají všechny děti podnětné prostředí, prostorné třídy s dostatečnou nabídkou hraček, kvalitních pomůcek, materiál pro výtvarné a pracovní činnosti a námětové činnosti. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá hygienickým požadavkům a je přizpůsoben věku dětí.

Jednotlivé třídy mají své názvy Barvičky, Skřivánci a Sluníčka a každá z nich má své specifické zaměření. Duhová třída – Barviček je vybavena selským nábytkem, je doplňována starými a historickými věcmi připomínající lidovou tvořivost, které se věnujeme. Jsou zde vytvořeny koutky pro spontánní a námětové hry.

Třída Sluníček je vybavena velkou knihovnou, hračky a pomůcky jsou umístěny v otevřených skříňkách a policích a jsou dětem volně dostupné. Zhotovené koutky zde slouží k literárním a dramatickým činnostem. Je zde k dispozici počítač a projektor, kde nabízíme výukové programy a promítáme pohádky na přání dětem k narozeninám. Druhá část třídy je vybavena náradím a pomůckami pro pohybové aktivity.

Ve třídě Skřivánců jsou zhotoveny pracovní koutky jako např. ponk, pískovnička, environmentální koutek, koutek pracovních a výtvarných činností. Celá třída je zaměřena k rozvoji polytechnických dovedností.

Ve dvou třídách je klavír a v jedné klávesy. Ve všech třídách jsou koutky s hudebními a rytmickými nástroji pro rozvoj hudebních dovedností.

Na počátku určitého tematického bloku začínají děti ve svých kmenových třídách. Posléze se vystřídají ve všech třídách a mohou využít pestrou nabídku pro zvolené činnosti. Ke svým činnostem využíváme i prostory nově vytvořené třídy z části jídelny, zejména pro hry s řečí a skupinové tvoření v kroužcích. V těchto společných prostorách máme pravidla soužití, které mají k dispozici všechny tři třídy a jsou k nahlédnutí i rodinným příslušníkům. Naše zvolená pravidla soužití provází dvě děti (loutky) „František a Kačenka“. Tyto dvě děti provází třídním vzdělávacím programem, projektem etické výchovy, nechybí na všech akcích, oslavách apod.

K odpolednímu klidu se do třídy Sluníček připravují lehátka pro mladší děti. Ve třídě Skřivánků si starší děti připravují lůžkoviny sami.

3.2 Životospráva

Dětem je podávána plnohodnotná strava, která se dováží z MŠ z Háje ve Slezsku dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování a správnému stolování. Respektujeme stravovací potřeby dětí s alergiemi. Děti mají k dispozici dostatek tekutin, výběrem z několika druhů. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly. V průběhu dne mají děti k dispozici různé druhy ovoce.

Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a k odpovědnosti za své zdraví. Děti mají dostatek příležitosti ke spontánním, motivovaným i řízeným pohybovým aktivitám ve třídách, tělocvičně, v sále ZŠ nebo venku. Po pohybových aktivitách v tělocvičně se děti otužují. Doba pobytu venku je aktuálně přizpůsobena počasí, zpravidla od 9.45 do 11.30 hodin. Za příznivého počasí přesouváme většinu aktivit ven. Pobyt venku se neuskutečňuje při silném mrazu, větru, dešti, smogu, inverzi a špatných rozptylových podmínkách. V denním režimu je respektována osobnost dítěte, individuální potřeby, dětem s nižší potřebou spánků jsou nabízeny klidové aktivity ve třídě.

3.3 Psychosociální podmínky

Před nástupem dětí do mateřské školy mají děti možnost prožít si jedno dopoledne se svými rodiči v rámci „Dne otevřených dveří“ a tak se seznámit s pedagogy, provozními zaměstnanci, s prostředím mateřské školy. Rodiče tak mají možnost seznámit se s režimem dne a taktéž mohou nahlédnout do ŠVP (školního vzdělávacího programu).

V mateřské škole je vytvořeno prostředí, kde se děti cítí spokojeně, jistě a bezpečně. Všichni zaměstnanci dbají na to, aby se děti i dospělí cítili dobře. Jednáme s dětmi přirozeně, citlivě, navozujeme v MŠ pohodu a klid. Děti nesmějí být přetěžovány. Všichni mají rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován či nezvýhodňován. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní pohoda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Každé dítě má v jídelně své místo, taktéž v šatně, umývárně a tím je mu zajištěn pocit bezpečí a jistoty.

Pedagogický způsob, jakým děti vedeme, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Taktéž ostatní zaměstnanci jsou k dětem a rodičům vstřícní.

Věnujeme se programově neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí, etické výchově), využíváme aktivity s maňásky „Kačenkou a Františkem“.

3.4 Organizace

I když je naše mateřská škola netypická (jedna průchozí třída, střídání se ve společných prostorách – umývárně, jídelně, šatně) je denní režim uskutečňován pružně, vzhledem k proměnlivosti a variabilitě aktuálních podmínek a situací. Spontánní činnosti se prolínají s činnostmi didakticky zacílenými ve vyváženém poměru a se zřetelem na osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání.

Provoz mateřské školy je od 6:30: do 16:00 hodin. Děti se scházejí od 6:30 do 8:15 hodin a povinností zákonných zástupců je dovést dítě do třídy a osobně je předat pedagogickému pracovníku školy.

3.5 Organizace dne v mateřské škole

6:30 – 8:30	Scházení dětí, hry dle vlastní volby – spontánní i řízené činnosti, pohybové aktivity, otužování
8:30 – 9:00	Osobní hygiena, dopolední svačina
9:00 – 9:45	Komunitní kruh, didakticky zacílené činnosti (záměrné i spontánní) ve skupinách, individuálně
9:45 – 11:30	Pobyt dětí venku, popř. náhradní činnost
11:30 – 12:15	Oběd a osobní hygiena dětí
12:15 – 14:00	Odpočinek, náhradní aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku, zájmové kroužky
14:00 – 14:30	Hygiena, pohybové aktivity, tělovýchovné chvílky, jazykové chvílky
14:15 – 14:45	Odpolední svačina, osobní hygiena
15:00 – 16:00	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, individuální práce s dětmi. V případě příznivého počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

3.6 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků jsou jasně vymezeny. Ředitel školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomoci a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, rozhoduje v plném rozsahu o provozních a organizačních otázkách činnosti školy.

Pedagogický sbor pod vedením vedoucí učitelky pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. V naší mateřské škole pracuje „Klub rodičů při mateřské škole ve Štítině“, který zprostředkovává komunikaci mezi rodiči a pracovníky mateřské školy, spolupracuje při organizaci různých zábavných aktivit pro děti. Základní informace dostávají rodiče při zápisu do MŠ, na webových stránkách, nástěnkách, dále pak na třídních schůzkách. Zahajovací schůzka bývá obvykle koncem měsíce září, kde se mají rodiče možnost seznámit s ŠVP a školním řádem mateřské školy, které jsou po celý rok vyvěšeny na nástěnce ve vestibulu. O dění v MŠ jsou rodiče informováni prostřednictvím časopisu „Štítek“, který vychází 3x ročně.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Vedoucí učitelka pověřena ředitelem ZŠ a MŠ vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu se řídí platnými právními předpisy, vnitřním řádem školy a školním vzdělávacím programem.

3.7 Personální zajištění

Všichni 4 pedagogičtí pracovníci, kteří pracují v naší mateřské škole, mají odbornou kvalifikaci. Ve vzdělávání pokračují formou účastí na vzdělávacích akcích DVPP, studiem nové literatury a konzultacemi na pedagogických radách. Společně shromažďujeme materiály k lidové slovesnosti, hlavně z oblasti Slezska, které bohatě uplatňujeme v praxi.

Pedagogický sbor pracuje jako tým fungující na základě společně vytvořených pravidel vzájemné tolerance v duchu profesionality.

3.8 Spoluúčast rodičů

Mezi rodiči a školou se snažíme vytvořit oboustrannou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat. Osobní údaje dětí a rodičů jsou považovány za důvěrné a tak je s nimi nakládáno. Zákonným zástupcům poskytujeme informace o dění a činnostech v mateřské škole prostřednictvím třídních schůzek, ústním podáním, informačních nástěnek v šatně, webových stránek, časopisu Štítek a článků v místním tisku.

S rodiči probíhá spolupráce formou denních individuálních rozhovorů, při plnění TVP formou plnění drobných úkolů s dětmi (donést obrázky, zhotovit tematický výrobek,...)

V každém integrovaném bloku zveme rodiče na ukázkovou tematickou hodinu z činnosti dětí za uplynulé roční období a zároveň se rodiče seznámí s některými lidovými zvyky a obyčejí.

3.9 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

3.9.1 Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Do MŠ jsou přijímány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které MŠ realizuje podpůrná opatření. Rámcové cíle a záměry PV jsou pro vzdělávání všech dětí

společné. S ohledem na individuální možnosti jsou upraveny podle speciálních vzdělávacích potřeb konkrétních dětí. K optimálnímu naplňování cílů a záměrů jsou pro děti se speciálními potřebami vytvářeny plány pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plán (IVP). Pro děti prvního stupně podpůrného opatření je tvořen PLPP pedagogy MŠ. Pro děti od druhého stupně tvoříme IVP ve spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

Podmínky k zajištění podpůrných opatření:

- Zpracování PLPP, IVP
- Pravidelné konzultace pedagogických pracovníků, spolupráce, vyhodnocování zvolených postupů
- Materiální podpora, zajištění pomůcek
- Vzájemná součinnost pedagogického týmu, zákonných zástupců, poradenských pracovníků školy či speciálních center
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- Přítomnost asistenta pedagoga dle stupně přiznaného podpůrného opatření

3.9.2 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole vytváříme pro děti takové podmínky, aby byl využit potenciál každého dítěte s ohledem na individuální možnosti. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného vývoje a proto dětem, které vykazují známky určitého nadání, vytváříme podmínky k jejímu uplatňování a zdokonalování. Ve svém nadání je maximálně podporováno.

4 Organizace vzdělávání

4.1 Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitel školy za podmínek stanovených § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a při přijímání postupuje podle správního řádu (§ 165 odst. 2 písm. b) školského zákona).

Termín a místo přijímacího řízení stanoví ředitel školy po dohodě se zřizovatelem a vedoucí učitelkou. O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, na webových stránkách školy, při dni otevřených dveří, a relaci v místním rozhlase.

Ředitel školy stanoví kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole pro daný školní rok. Zákonní zástupci budou s kritérii prokazatelně seznámeni a mohou v daném termínu nahlédnout do spisu.

Do MŠ budou přednostně přijímány děti, které dosáhnou pátého roku pro daný školní rok. Jeho docházka do mateřské školy se stává povinnou.

4.2 Složení tříd

Mateřská škola je trojtřídní s kapacitou 60 dětí a má atypické uspořádání tříd. Děti jsou do tříd rozděleny dle věku a pro lepší orientaci mají své názvy.

Ráno se scházejí v průchozí - Duhové třídě a hrají si se svými staršími (mladšími) sourozenci a kamarády. Duhová třída slouží i k odpoledním činnostem, kdy se děti rozcházejí. V těchto časových úsecích jsou děti heterogenně uspořádány. Homogenní uspořádání slouží v didakticky řízených činnostech. Během tematického okruhu děti projdou všemi třídami, které mají specifické zaměření. Šatna, sociální zařízení a jídelna slouží všem třídám společně. V těchto prostorách se děti prostrídávají. Dvě třídy zároveň slouží k odpolednímu klidovému režimu, kde se umísťují lehátka s lůžkovinami.

4.3 Zaměření tříd

I. třída „Sluníčka“ věková skupina 2,5 – 4leté děti

Děti v této třídě postupně nastupují do mateřské školy od dvou, dvou a půl let. Práce v této třídě je především zaměřena na postupnou adaptaci dětí do kolektivu, orientaci v prostředí MŠ a na sebeobsluhu. Postupné seznamování s polytechnickými činnostmi.

II. duhová třída „Barvičky“ věková skupina 4 – 5leté děti

Děti v této věkové skupině jsou vedeny k soustředění se na různé vzdělávací činnosti, k obohacování řečových dovedností, poznávání a dodržování pravidel soužití v MŠ. Seznamování s lidovými obyčejí a prohlubování polytechnických dovedností.

III. třída „Skřivánci“ věková skupina 5 – 7leté děti

Práce s touto věkovou skupinou je zaměřena na přípravu dětí do školy, k získání kompetencí pro vstup do první třídy ZŠ. Je zaměřena na individuální přístup k dětem s odloženou školní docházkou. Děti poznávají slezské nářečí, lidové zvyky, zdokonalují a rozvíjejí dovednosti a svou fantazii v oblasti polytechnického vzdělávání.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Filosofii naší mateřské školy

je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v prostředí, kde se budou cítit příjemně, bezpečně a radostně.

Naše koncepce vychází z moudrostí lidové slovesnosti našich předků a tkví v poskytování maximálního množství podnětů při ožívání lidové slovesnosti, lidových zvyků a tradic Slezska. Návratem k lidovým kořenům se snažíme v dětech vytvářet kladný vztah k místu, kde se narodily, vážit si hodnot vytvořených předešlými generacemi. Moudrost lidových pranostik se prolíná v každodenním životě a my ji využíváme v projektech a činnostech vzdělávací práce. Vedeme děti k úctě ke starší generaci.

Zaměřujeme se na folklór, který má v naší vesnici dlouholetou tradici. Pracují zde dva soubory: národopisný soubor „Bejatka“ a lidový soubor „Malá Bejatka“. Název „Bejatka“ je převzán z názvu knihy regionální spisovatelky Ludmily Hořké, která žila a tvořila na přelomu 19. a 20. století v našem kraji. V naší vesnici chodila do školy a později za svým synem, který se zde oženil. Na její přání je v naší vesnici i pohřbena. Soubory i mateřská škola čerpají náměty pro svou činnost ze široké tvorby této spisovatelky, která začínala jako sběratelka lidových zvyků, legend, přísloví, obyčejů a písní opavského Slezska.

5.2 Záměry vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z hlavních rámcových cílů stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

- vést děti ke zdravým životním návykům a postojům
- rozvoj dítěte, jeho učení a poznání, stimulovat osvojování a rozvoj vzdělávacích dovedností
- podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému

- osvojování základu hodnot, na nichž je založena naše společnost, uvádět děti do světa kultury a umění
- vytvářet základy pro otevřený odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

5.3 Cíle vzdělávání

Naše mateřská škola vychází z moudra lidové slovesnosti a obyčejů, a proto názvy jednotlivých témat a bloků uvádíme odpovídajícími pranostikami a pořekadly. U některých pranostik ponecháváme původní znění – slezské nářečí. Program naplňuje model předškolního vzdělávání. Umožňuje získávat znalosti a dovednosti, respektuje věk dětí, jejich zvláštnosti a jedinečnost. Respektuje zásady etické výchovy, prevence patologických jevů, environmentálního vzdělávání. Napomáhá komplexnímu rozvoji dítěte v rámci polytechnického vzdělávání.

Vzdělávací nabídka se vzájemně prolíná, doplňuje, obohacuje. Využíváme okamžité situace a potřeby ke střídání, obměňování a doplňování projektů. Umožňuje dětem získávat nové poznatky prostřednictvím prožitkového učení. Děti jsou vedeny k morálním hodnotám prostřednictvím projektu „Etická výchova“, součástí programu je prevence patologických jevů. V environmentální oblasti je naším záměrem probudit u dětí zájem o přírodu, všimnout si zdánlivě obyčejných věcí, proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, potřebu chránit přírodu.

V rámci zájmové činnosti se mohou děti seznamovat s anglickým jazykem, poznávat slezské nářečí, věnují se dramatickým hrám, podporující komunikační dovednosti, nebo tvoří z keramické hlíny a rozvíjejí fantazii, představivost a jemnou motoriku. Součástí naší edukační práce je logopedická prevence.

5.4 Formy a metody práce

Hlavním prostředkem vzdělávání v naší mateřské škole je hrajak spontánnítak řízená – strukturovaná, která je nejvíce využívána k získávání interpersonálních a sociálně kulturních kompetencí. V praxi uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení. Vzdělávání v MŠ je založeno na principu vzdělávací nabídky, individuální volby dítěte, aktivní účasti dítěte. Vzdělávání probíhá prostřednictvím tematických celků, které dítěti předkládají vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vztazích a vztazích.

Spontánní aktivity převažují nad řízenými, podporovány jsou skupinové činnosti. Zúčastňují se řízených činností dle vlastní volby, mají možnost pracovat vlastním tempem a nejsou zbytečně organizovány. Klademe důraz na činnosti tvořivé, při kterých děti objevují, experimentují a řeší.

Důležitým prostředkem vzdělávání jsou pravidla soužití. Pravidla si vytváříme dle vniklých situací, upevňujeme si je, znázorňujeme a dbáme na jejich dodržování. Podporujeme u dětí samostatnost, zodpovědnost za své chování a jednání. Ve všech složkách podporujeme individualizaci – individuální zvláštnosti, potřeby a zájmy každého dítěte. Ve třídách máme zavedeny rituály, které dětem dávají pocit bezpečí. Den začínáme komunitním kruhem, pozdravem, motivací k tématu, záznamem kalendáře počasí, písni apod.

Všichni pedagogičtí pracovníci dávají dětem dostatek podnětů k získání znalostí a dovedností, podporují u dětí radost z objevování zákonitostí a krás kolem sebe. Rozvíjejí vzájemné vztahy, vyhýbají se nezdravému soutěžení, stimulují rozvoj řeči a jazyka, jemné a hrubé motoriky. Seznamují se se vším, co je pro jejich život a každodenní činnost důležité.

6 Vzdělávací obsah (formální kurikulum)

Vzdělávací obsah programu vychází z rámcových cílů předškolního vzdělávání a směřuje k utváření elementárních základů klíčových kompetencí (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a personální kompetence, činnostní a občanské kompetence) a to na úrovni možnosti předškolního dítěte.

Obsah vzdělávací nabídky ŠVP „Rok má krok“ tvoří čtyři integrované bloky. Tyto bloky jsou rozpracovány do měsíčních témat a projektů s ohledem na charakter ročního období, tradice a specifika tříd. V každém měsíčním tématu si pedagog volí podtémata, která rozpracovává v třídních vzdělávacích programech.

Vzdělávací obsah každého integrovaného bloku tvoří vnitřně propojený celek z pěti oblastí: dítě a jeho tělo, dítě a psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět.

6.1 Integrované bloky

- **„Od Bartoša do adventa, jablek plná plenta“ (podzim)**

Témata: V září ještě slunce dosti září.

Svatý František zahání lidi do chýšek.

Když na dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy to oznamuje.

- **„Od Ondřeja do Bedřicha zima do kabata picha“ (zima)**

Témata: Jaká Barbora, Sába a Mikuláš takový celý advent náš.

Na svatou Baziliši, zima všude čiší.

Na Hromnice voda běží, po Hromnicích ještě sněží.

- **„Na Marínu kvítí vstává a na Jana voní tráva“ (jaro)**

Témata: Březen se umí pousmát, ale také pořádně zamračit.

Aprílové počasí má daleko do krásy.

Máj otevírá ráj.

- **„Od Filipa po žniva slunko všecko zahřívá“ (léto)**

Témata: Na svatého Jána otevírá se létu brána

6.1.1 I. integrovaný blok

„Od Bartoša do adventa, jablek plná plenta“ (podzim)

Charakteristika:

Seznamování nových dětí s prostředím mateřské a základní školy a jejího okolí. Adaptace dětí na prostředí mateřské školy, nové kamarády, pracovníky mateřské školy. Pomoci lidových pranostik, obyčejů přibližovat změny v přírodě. Podněcovat prostředí, ve kterém se děti přátelí, učí se společným hrám, společné práci i respektu ke všem živým tvorům. Postupné seznamování s elementárními zákonitostmi fungování světa.

Témata:

- ❖ V září ještě slunce dosti září.
- ❖ Sv. František zahání lidi do chýšek
- ❖ Když na dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy to oznamuje.

Záměry:

- ✓ Uvědomění si potřeby přátelství, vlastní identity
- ✓ Vést děti ke společným hrám, společné práci a respektu
- ✓ Získávání poznatků o podzimní přírodě, zákonitostech čtyř ročních období, změnách a vlivu na přírodu.
- ✓ Pěstovat kladný vztah k rodnému místu, vlasti
- ✓ Rozvoj tvořivosti s předměty denní potřeby.
- ✓ Podporovat radost, zvědavost z poznávání nových věcí v rámci polytechnického vzdělávání.

- ✓ Prohlubování technického myšlení u dětí s důrazem na výklad elementárních technických principů a jejich souvislosti se světem přírody.
- ✓ Upevňování technických dovedností u dětí, formou tvořivých, podnětných činností a vzbuzovat u nich zájem o technické a manuální činnosti.
- ✓ Seznamování s technickými stavebnicemi, které přibližují dětem svět techniky a pokusů, zábavnou a nenásilnou formou.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet samostatnost v základních činnostech
- Rozvíjet užívání všech smyslů
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů
- Vytvářet povědomí o pohybových dovednostech
- Osvojovat základní pracovní návyky

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet řečové schopnosti, jazykové dovednosti
- Podněcovat rozvoj poznávacích procesů a funkcí
- Rozvíjet logické myšlení při konkrétních operacích s materiálem
- Rozvíjet zrakovou a sluchovou paměť

Dítě a ten druhý

- Seznamovat s pravidly chování a soužití ve skupině
- Napomáhat v prohlubování mezilidských vztahů
- Vytvářet přátelské vztahy ve skupině dětí, poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city

Dítě a společnost

- Seznámit děti s pravidly společenského soužití.
- Zapojovat se aktivně do života v rodině a vytvářet pozitivní vztah ke společenství a prostředí, ve kterém žijeme.

Dítě a svět

- Poznávat a orientovat se v prostředí kolem sebe a svém nejbližším okolí.
- Rozvíjet úctu k životu ve všech formách.

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty denní potřeby, pomůckami, náčiním, materiálem činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým užíváním
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení)
- sezónní činnosti, pohybové hry, motivované vycházky
- poslech čtených, vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových, divadelních pohádek a příběhů
- artikulační, řečové, rytmické a sluchové hry, hry se slovy
- společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění dle skutečnosti, podle obrazového materiálu, sdělování slyšeného druhým
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- činnosti relaxační, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu
- motivované hry (na rodinu, domácnost,...)
- vycházky do přírody
- činnosti k poznávání lidových zvyků (sv. Václav, Martin) a příprava oslavy ke „Dni vzniku samostatného československého státu“)
- četba, vyprávění a poslech příběhů s etickým obsahem a poučením (první oddíl projektu etické výchovy)

Očekávané výstupy:

- Dítě postupně zvládá vytvářet zdravé životní návyky a postoje, má povědomí o pohybových dovednostech, osvojuje si základní pracovní návyky, rozvíjí základní lokomoční dovednosti
- Obohacuje si slovní zásobu k daným tématům, provádí logopedická a grafomotorická cvičení, cvičí svou mechanickou paměť, vnímá a rozlišuje typické znaky podzimu, poznává a vnímá lidové zvyky v podzimním období, vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně – pohybových činností, poznává nové výtvarné techniky, poznává barvy dle věkových skupin, porovnává velikosti předmětů, rozvíjí schopnosti tvořit celky podle daných kritérií
- Používá jména při oslovení, vnímá, co si druhý přeje, potřebuje a vychází mu vstříc, porozumí běžným projevům vyjádření emocí, nálad, dodržuje daná pravidla ve hře, vytváří přátelské vztahy ve skupině dětí, poznává sebe sama, rozvíjí pozitivní city
- Dítě dodržuje daná pravidla, adaptuje se a orientuje v mateřské škole a základní škole, osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou mu blízké, zapojuje se aktivně do života v rodině a vytváří si pozitivní vztah ke společenství a prostředí, ve kterém žijeme
- Dítě poznává a orientuje se v prostředí kolem sebe a svém nejbližším okolí, rozvíjí úctu k životu ve všech formách

6.1.2 II. integrovaný blok

„Od Ondřeja do Bedřicha zima do kabata picha.“ (zima)

Charakteristika:

Období společného prožívání adventu a tradic s ním spojených, prohlubování poznatků o zimě, zimních radovánkách a sportech, seznamování s lidovými tradicemi, které se váží k zimnímu období. Vytváření atmosféry, která pomáhá vážit si sebe i ostatních, respektovat rozdíly mezi lidmi, vnímání krásy zimního období, ale i možná nebezpečí, které zima připravuje. Realizování jednoduchých pracovních, manipulačních a technicky orientovaných aktivit. Předškolákům se plní další přání, jdou k zápisu do ZŠ, zde uplatňují své znalosti a vytváří si pocit „velkého“ školáka.

Témata:

- ❖ Jaká Barbora, Sába a Mikuláš takový celý advent náš
- ❖ Na sv. Baziliši zima všude čiši
- ❖ Na Hromnice voda běží, po Hromnicích ještě sněží

Záměry:

- ✓ Koordinace a sladění pohybu s hudbou
- ✓ Podněcovat zájem o lidovou tvorbu, uctívání tradic, poznávání lidových obyčejů, vnímání vánočního období jako času porozumění mezi lidmi
- ✓ Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky
- ✓ Pozorování změn zimní přírody v životě lidí i zvířat

- ✓ Seznamování s různými druhy a formami pohádek, rozvoj fantazie, představivosti při dramatizacích, improvizacích, tradic.
- ✓ Procvičovat prostorové pojmy, časovou posloupnost
- ✓ Příprava na zápis do ZŠ formou opakování a procvičování znalostí barev, geometrických tvarů, prostorových pojmů, tvorbu rýmu, synonym, antonym, homonym, číselných i nečíselných řad, procvičování paměti, logického myšlení, prostorové orientace.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet fyzickou a psychickou kondici,
- Osvojovat si praktické dovednosti přiměřené věku
- Rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Podporovat utváření a rozvoj správných životních postojů a návyků
- Podněcovat dovednosti a rozvíjet okruh znalostí potřebných k podpoře zdraví a bezpečí, podněcovat radost z pohybu

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet a kultivovat mluvní projev, rozšiřovat a obohacovat slovní zásobu
- Podporovat touhu po poznání
- Rozvíjet citové vztahy, pocity, sebeovládání
- Rozvíjet myšlení, zdravý úsudek, poznávat souvislosti mezi situacemi, předměty a jevy.
- Upevňovat slovně logické myšlení a samostatný mluvní projev, obohacovat slovní zásobu

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet prosociální chování a jednání ve vztahu k druhým lidem, v rodině, herní skupině
- Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti, verbálních i neverbálních
- Pomáhat dětem zapojit se do skupinových činností, preferovat ohleduplné, tolerantní chování a jednání.
- Zapojit se aktivně do skupinových hudebních, dramatických i pohybových činností.

Dítě a společnost

- Utvářet povědomí o morálních hodnotách
- Rozvíjet společenský a estetický vkus
- Rozvíjet a upevňovat základní společenské návyky a postoje ke světu, životu, kultuře
- Uvádět do světa kultury, umění a pomáhat osvojit si potřebné návyky a postoje k všeobecně uznávaným společenským normám

Dítě a svět

- Rozvíjet schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí
- Poznávat, uvědomovat si rozmanitost kulturního světa a historie
- Rozvíjet kognitivní činnosti v oblasti mezinárodních vztahů
- Vnímat existenci jiných národů, států, zemí
- Podněcovat, vytvářet povědomí o fauně a flóře v zimním období

Vzdělávací nabídka

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- vyprávění toho, co slyšelo nebo shlédlo
- popis, rozhovory, experimentování, pečení, vaření
- činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy, geometrickými tvary
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční, dramatické)
- činnosti zaměřené k poznání lidových zvyků spojené se zimním obdobím
- činnosti zaměřené na etickou výchovu
- přípravy a realizace společných zábav, slavností, zvyků a tradic
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, umožňující poznání kultur jiných národů
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály (pokusy, zkoumání, manipulace s materiály, surovinami)

Očekávané výstupy:

- Dítě ovládá dechové svalstvo, umí sladit pohyb se zpěvem, ovládá koordinaci ruky a oka, postupně zvládá jemnou motoriku, vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně - pohybových činností

- Dítě zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální, řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušenosti k učení, osvojuje si základní poznatky a dovednosti potřebných k vykonání jednoduchých činností, děti vnímají maňáska či dramatickou improvizaci loutkou, přiměřeně reaguje na divadelní vystoupení, umí loutky jednoduše používat, citlivě vnímá a prožívá krátké improvizované etudy, scénky, záměrně se dokáže soustředit na činnost a udrží pozornost

- Učí se chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, každý je jiný (jinak vypadá, něco jiného umí či neumí)

- Děti poznávají a uvědomují si rozmanitost kulturního světa a historie, poznávají tradice, kulturu a specifika jiných národů

- Utváří si povědomí o přírodě, živých tvorech v daném ročním období

6.1.3 III. integrovaný blok

„Na Marínu kvítí vstává a na Jana voní tráva.“ (jaro)

Charakteristika:

Období společného prožívání probouzející se přírody po zimě. Seznamování s dalšími lidovými zvyky a obyčejí. Podporovatkladný vztah ke knize. Objevování a experimentování zákonitosti světa.

Témata:

- ❖ Březen se umí pousmát, ale také pořádně zamračit
- ❖ Aprílové počasí má daleko do krásy
- ❖ Máj, otvírá ráj

Záměry:

- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, v mateřské škole, v dětské herní skupině.
- Rozvíjet tvořivost, tvořivé sebevyjádření.
- Osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví
- Vytvářet základy pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjet dovednosti umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s živou i neživou přírodou
- Rozvíjet předmatematické představy

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojit si poznatky a dovednosti k podpoře zdraví, bezpečí, pohody
- Osvojit si věku praktické dovednosti
- Koordinovat rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka
- Zvládat zacházet s běžnými předměty, sportovním náčiní, hračky, výtvarnými a pracovními materiály

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, mluvený projev).
- Rozvíjet a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému
- Rozvíjet paměť a pozornost
- Rozvíjet řeč při slovním popisu, reprodukci slyšeného, vyprávění
- Rozvíjet zájem o poznání

Dítě a ten druhý

- Zamýšlet se nad mezilidskými vztahy

Dítě a společnost

- Vytvářet základy pro práci s informacemi
- Vytvořit základní aktivní postoje ke světu, k životu, pozitivní vztahy ke kultuře a umění
- Rozvíjet estetický a společenský vkus
- Uvádět děti do světa profesí, utvářet povědomí o jejich náplni a poslání
- Vychovat děti k povědomí o morálních hodnotách
- Osvojit si návyky, dovednosti a postoje k všeobecně uznávaným společenským normám

Dítě a svět

- Vnímat existenci jiných kultur
- Poznávat rozmanitost světa
- Vytvořit si povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, planetou Zemí
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka

- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- pohybové činnosti (změny poloh, pohyby těla na místě)
- zdravotní tělesná cvičení, cvičení s jógovými, relaxačními cviky
- samostatný slovní projev na určité téma
- prohlížení a „čtení“ knih
- grafické napodobování symbolů, tvarů, číslic, písmen
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- pozorování přírodních, kulturních i technických objektů a jevů v okolí obce (rozhovory o výsledcích pozorování)
- motivované manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, třídění, přiřazování, porovnávání, apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami, vývojem, přibližující dítěti časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí...
- činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, pocitů
- četba, vyprávění, hry s etickým obsahem a poučením

- příprava a realizace společných oslav v rámci tradic a zvyků, sportovní a kulturní programy

Očekávané výstupy:

- Dokáže ztvárnit hudbu s pohybem, koordinuje lokomoci a další pohyby těla, zvládá základní hudební dovedností, dodržuje rytmus, dynamiku při zpěvu, graficky znázornění postavu v pohybu
- Vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity i úsudky, dokáže se naučit z paměti krátké texty, chápe prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientuje se v prostoru i rovině, částečně se orientuje v čase, záměrně se soustředí na činnost a udržuje pozornost, chápe základní číselné a matematické pojmy, poznává hlásky na počátku a konci slov, postupně se učí podle pokynů a instrukcí, upevňuje znalosti geometrických tvarů, barev, pojmů před, za, první, poslední, ..., dovede třídit skupiny prvků dle daných kritérií
- Postupně si uvědomuje vlastní identitu, odlišnost od ostatních, dodržuje dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování
- Dokáže vyhledat a pracovat s informacemi, má povědomí o všeobecně uznávaných společenských normách a morálních hodnotách, rozezná jednotlivé profese, se kterými se setkává v průběhu života, zná jejich poslání a náplň práce
- Poznává rozmanitost světa, vnímá a setkává se s lidmi jiných kultur, má vytvořené povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, planetou Zemí

6.1.4 IV. integrovaný blok

„Od Filipa po žniva slunko všecko zahřívá“ (léto)

Charakteristika:

Čas letních slavností, výletů do přírody za poznáním nových míst, exotických zvířat. Souznění s letní přírodou, sluncem, vodou. Nacházení vtípu, humoru v lidovém pojetí pořekadel, škádlivek, písní a povídaní.

Samostatnost ve vyjadřování, udržování společenské etiky, sebeobsluhy, vlastního chování. Umět a nebát se používat získané znalosti a vědomosti ve společnosti. Loučení s mateřskou školou před prázdninami.

Témata:

- ❖ Na svatého Jána, otevírá se létu brána

Záměry:

- Získávat relativní citovou nezávislost
- Rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost
- Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- Osvojit si elementární poznatky o znakový systém (čísla)
- Rozvíjet kooperativní dovedností
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- Nabádat k uvědomění, co je pro zdraví prospěšné, co naopak škodlivé
- Rozvíjet obratnosti a postřehu při manipulačních činnostech konstruktivních a grafických
- Zlepšovat fyzickou kondici při sportovních utkáních a dalších lokomočních činnostech

Dítě a jeho psychika

- Upevňovat přechod od myšlení názorného k myšlení logickému
- Vlastní životní zkušenosti kopírovat do hry
- Podporovat duševní pohodu
- Rozvíjet řeč při slovním popisu, reprodukci, vyprávění...
- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování)
- Osvojovat si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet povědomí o sounáležitosti s přírodou s faunou i flórou
- Prohlubovat mezilidské vztahy
- Umožnit kopírovat prosociální chování a jednání
- Dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

- Vytvářet základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- Vytvářet povědomí o morálních hodnotách nejen při sportu („fair play“)

- Při skupinových činnostech vytvářet pocit sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou a se zvířaty

Dítě a svět

- Seznamovat se s exotickými zvířaty
- Poznávat jiné kultury
- Rozvíjet kognitivní činnosti umožňující poznávání rozmanitost živého světa

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, lezení, poskoky), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, a pohybů), sezonní činnosti
- hry k osvojení manipulaci s míči
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti směřující k prevenci úrazu (hrozcích při hře, pohybových činnostech, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- hry a činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- činnosti zaměřené k poznání matematické symboliky, s matematickými pojmy a elementárními číslicemi (číselná řada, geometrické tvary, množství, číslice)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry a etudy
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, střídat se, vzájemné pomoci, vyřešit spor, apod.
- činnosti s etickým zaměřením
- příprava a realizace společných zábav, oslav v rámci tradic, lidových obyčejů, loučení s MŠ, vítání léta...
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující

- dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi, předměty, praktické manipulace předměty a pomůckami a nástroji
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, encyklopediemi
  - kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědi, diskuse, poslech, objevování)
  - hry a činnosti vedoucí k poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovatými látkami, rostlinami, požár, povodeň apod.)

Očekávané výstupy:

- Koordinuje lokomoci, další polohy a pohyby těla, dokáže sladit pohyby s rytmem a hudbou, vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí podle pokynu, má povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Naučí se z paměti krátké texty, rozhoduje o svých činnostech, respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, vyjadřuje se samostatně, smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách, poznává některá písmena, sleduje očima zleva doprava, vyjadřuje se ve větách, chápe vtip a humor, vytvoří jednoduchý rým, rozlišuje některé obrazové symboly, značky, poznává a vymýšlí synonyma, antonyma, homonyma
- Děti se snaží se ovládat své efektivní chování (splnění svých přání, tlumit vztek, zlost, agresivitu), umožňují kopírovat prosociální chování a jednání, dokážou zorganizovat hru, vysvětlí a dodržuje herní pravidla

- Děti mají povědomí o morálních hodnotách nejen při sportu („fair play“) ale také při skupinových činnostech, vytváří pocit sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou a se zvířaty
- Děti se seznamují s exotickými zvířaty, rozvíjí kognitivní činnosti, umožňující poznávání rozmanitost živého světa

7 Doplnkové programy a dokumenty k zajištění kvality PV

K zajištění kvality PV a v zájmu pestrosti vzdělávací nabídky nabízíme dětem doplňkové programy, aktivity a projekty.

➤ Environmentální výchova, vzdělávání, osvěta

Charakteristika programu:

Záměrem vzdělávacího úsilí v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí- počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Vytvoření elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

➤ Minimální preventivní program, prevence sociálně – patologických jevů

Charakteristika programu:

Jde o výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, k ochraně zdraví, bezpečnosti a prevenci úrazu. Součástí programu je prevence šikany, rasismu a intolerance, vytváříme tak příznivé klima školy i jednotlivých tříd, podporujeme vzájemný respekt a partnerské vztahy. Základním předpokladem úspěšnosti je komunikace, kooperace. Nedílnou součástí programu je i dopravní výchova.

➤ Sexuální výchova

Charakteristika programu:

Osvojit si poznatky o lidském těle, jeho proměnách a funkcích, prohlubování hygienických návyků. Vest děti k ochraně svého zdraví, rozlišení nebezpečí. Umět vyjádřit své pocity a přání.

➤ **V rámci zájmové činnosti se věnujeme**

„**Hravé angličtině**“ – děti se postupně seznamují s anglickými slovíčky, upevňují slovní zásobu, porozumí jednoduchým frázím.

„**Hry s řečí – Logohrátky**“ - preventivně hravou formou rozvíjejí řečové dovednosti, obohacují slovní zásobu.

„**Malí hrnčíři**“ - rozvíjejí jemnou motoriku, fantazii, kreativitu, poznávají vlastnosti materiálů.

„**Malé Bejatky**“ - seznamují se s lidovou slovesností, obyčeji a zvyky, poznávají slezské nářečí.

V dramatickém programu „Duha“ se děti seznamují s dramatizací, rozvíjí komunikativní dovednosti.

➤ **Nadstandardní aktivity:**

Zejména nejstarším dětem nabízíme kurz plavání, hru na zobcovou flétnu a fotbalovou akademii.

Kroužky a nadstandardní aktivity probíhají zejména v době odpoledního klidu a jsou určeny nejstarším dětem a dětem se sníženou potřebou spánku. Jsou vedeny v soustředěných lekcích dle rozpisu pod vedením kantorů MŠ, učitelů ZŠ, (agentur za úplatu). Kroužky a nadstandardní aktivity nenarušují hlavní vzdělávací nabídku

8 Evaluační systém

Cíle evaluace

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek, je realizován systematicky a pravidelně podle daných pravidel (kritérií). Cílem je ověřit, posoudit a zjistit kvalitu a efektivnost mateřské školy a jejího dalšího vývoje.

Hodnocení ŠVP provádíme na konci školního roku. Evaluaci ŠVP předchází vyhodnocování podmínek vzdělávání, vzdělávacích procesů - práce učitelů – způsob plánování, používá:

1. sběr informací
2. analýza, pozorování
3. plánování kroků vedoucích ke zlepšení
4. realizace

Zásady evaluace

- uvědomovat si a připustit si nedostatky, odhalit a pojmenovat příčinu – proč tomu tak je, zvolit nový, účinnější postup – nápravu

Nástroje evaluace

- NA ÚROVNI JEDNOTLIVCŮ

<i>Záznamy o dětech</i>		
Dotazník pro rodiče nově příchozích dětí	před vstupem do MŠ	vedoucí učitelka
Záznamy o dítěti	průběžně	učitelé
Portfolia jednotlivých dětí	průběžně	učitelé
IVP – individuální vzdělávací plán pro dítě s OŠD	dle potřeby	učitelé III. třídy
PLPP, IVP – individuální vzdělávací plán pro dítě s přiznaným podpůrným opatřením	dle potřeby	učitelé

Zjištěná data:

- ✓ jsou východiskem pro individuální přístup k dítěti
- ✓ jsou podkladem k plánování
- ✓ slouží jako zdroj informací o výsledcích vzdělávání
- ✓ ukazují učitelům, zda vytvořené podmínky, zvolené činnosti přispívají k rozvoji dítěte a poskytují poznatky o plnění formálního kurikula u dítěte

<i>Sebehodnocení učitele</i>		
Autoevaluační dotazník, zpráva	1x ročně	učitelé
Autoevaluace kroužků	1x ročně	učitelé
Autoevaluace celoročního projektu	1x ročně	učitelé

Zjištěná data:

- ✓ jsou podkladem k zjištění a posouzení úrovně vlastní výchovně-vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným ŠVP
- ✓ jsou pohledem učitele o zdařilosti organizace vzdělávací činnosti tak, aby učení dětí bylo prožitkové
- ✓ slouží k posouzení úrovně komunikačních schopností
- ✓ ukazují její diagnostické schopnosti

- **NA ÚROVNI TŘÍDNÍHO KURIKULA**

<i>Zpětná vazba tematické části</i>		
Zápisy do třídní knihy	denně	učitelé
Postřehy, poznatky o průběhu vzdělávání	průběžně	učitelé
Rozhovory s kolegy o dětech ve třídě	průběžně	učitelé
Společné rozbory situací	průběžně	učitelé
Výsledky práce dětí (grafické cviky, kresba postavy, ...)	průběžně	učitelé, děti
Evaluace tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV	1x týdně	učitelé
Hodnocení integrovaného bloku	čtvrtletně	učitelé
Hodnocení tematického bloku	měsíčně	učitelé

Zjištěná data:

- ✓ vyhodnocují pedagogové společně vždy po ukončení tematické části
- ✓ vedou ke zjištění, nakolik připravené podmínky, nabídka činnosti a zvolené vzdělávací postupy pomohly dětem k naplňování dílčích cílů vzdělávání
- ✓ zda vedly k rozvoji kompetencí, stanovených danou tematickou částí

• NA ÚROVNI ŠKOLNÍHO KURIKULA

<i>Kontrolní a hospitační činnost</i>		
Hospitace	dle plánu hospitací	vedoucí učitelka
Kontrolní činnosti	dle plánu hospitací	vedoucí učitelka
Dodatky k ŠVP MŠ	dle potřeby	vedoucí učitelka
Hodnotící zpráva, evaluace kroužku	1x ročně	učitelé vedoucí kroužky
Pedagogické porady	3x ročně, zápisy	vedoucí učitelka
Schůze výboru KR	dle potřeby, zápisy	vedoucí učitelka
Sdělování poznatků a zkušeností z DVPP	dle potřeby	učitelé
Spolupráce s učitelkou 1. třídy ZŠ	dle potřeby	tř. uč. III. třídy
Spolupráce se školní družinou	dle potřeby	vedoucí učitelka
Spolupráce s veřejností	dle potřeby	vedoucí učitelka

Zjištěná data:

- ✓ vedoucí učitelka zjišťuje a vyhodnocuje, jak jednotliví zaměstnanci plní základní povinnosti, vyplývající ze ŠVP
- ✓ kontroluje efektivitu a kvalitu práce zaměstnanců